

Jste na tahu

VELKÁ NOVELA ZÁKONA O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH JE ZA DVEŘMI

Od 1. ledna 2021 nabude účinnosti první velká novela zákona o obchodních korporacích, která mění jak obecná pravidla platná pro všechny obchodní korporace, tak i úpravu týkající se specificky jednotlivých typů obchodních společností.

JAKÉ NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ZMĚNY NOVELA PŘINESE?

Podíl s právem jmenovat člena orgánu

Novela poskytuje možnost, aby v akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným existoval zvláštní druh akcií/podílů s právem jmenovat jednoho nebo více členů orgánu společnosti, tzv. vysílací právo. Namísto valné hromady v takovém případě jmenuje člena orgánu majitel akcie/podílu.

Právnícká osoba jako člen orgánu společnosti

Každá právnícká osoba, která je členem orgánu společnosti, musí jmenovat jednoho konkrétního člověka, který ji bude v rámci orgánu zastupovat. Jmenování takového člověka je podmínkou zápisu do obchodního rejstříku i podmínkou trvání funkce právnícké osoby jako člena orgánu společnosti. V případě, že tyto náležitosti nejsou splněny, funkce zaniká.

Výplata zisku a jiných vlastních zdrojů

Již příští rok se uplatní nová pravidla a omezení pro výplatu podílu na zisku a jiných vlastních zdrojích, včetně záloh. Výplatu podílu na jiných vlastních zdrojích musí umožňovat společenská smlouva/stanovy, návrh na rozdělení jiných vlastních zdrojů se bude zakládat do sbírky listin obchodního rejstříku. Nově je výslovně upraveno, že účetní závěrku bude možné použít jako podklad pro výplatu podílu na zisku až do konce následujícího účetního období. Novela tak reflektuje aktuální rozhodovací praxi Nejvyššího soudu ČR.

Převod závodu

Valná hromada akciové společnosti i společnosti s ručením omezeným bude po novele schvalovat všechny převody nebo zastavení závodu nebo takové části jmění, která by znamenala podstatnou změnu skutečného předmětu podnikání nebo činnosti společnosti. To je změna oproti dosavadním pravidlům (tak jak je nedávno vyložil Nejvyšší soud ČR). Dosud se povinnost souhlasu vztahovala jen na případy převodu nebo zástavy závodu nebo jeho části, která tvořila samostatnou organizační složku. Nyní bude třeba, aby valná hromada rozhodovala, i když se bude převádět významná část majetku nebo závazků, které jako samostatná organizační jednotka vytvořeny nejsou. Určení, jakého majetku nebo závazků se toto pravidlo týká, může být v praxi problematické.

Monistická struktura akciové společnosti

Významně se zjednoduší monistická struktura řízení akciové společnosti. Jediným orgánem bude správní rada, která bude statutárním orgánem, statutární ředitel jmenován nebude. Správní rada bude tříčlenná, neurčí-li stanovy jinak. Členové správní rady si nesmí rozdělit působnost podle různých oborů činnosti, jako je tomu v případě představenstva nebo jednatelů tvořících kolektivní orgán.

close. straight. forward.

Valná hromada

Změn se dočkala pravidla pro účast na valné hromadě a pravidla pro dodatečné hlasování po zasedání valné hromady. Společník bude oprávněn vzít s sebou na valnou hromadu jednoho hosta (pro společnosti vzniklé před 1. 1. 2021 začne toto právo platit až od 1. 1. 2023, nestanoví-li jejich společenská smlouva jinak). Společník bude mít právo hlasovat dodatečně po jednání valné hromady jen o rozhodnutích o změně společenské smlouvy, kterým se zasahuje do jeho práv a povinností. S rozhodnutím může společník nově pouze vyslovit souhlas. Společenská smlouva může také určit důvody, pro které společník nebude oprávněn vykonávat hlasovací právo (nad rámec důvodů, které stanoví zákon sám).

Zpráva o vztazích

Novela zavádí nová obsahová pravidla pro zprávy o vztazích, a to pro informace, které tvoří součást obchodního tajemství nebo pro jiné zákonem chráněné informace. Novela vyjasňuje, že u společností, které vyhotovují výroční zprávu, je zpráva o vztazích její součástí a vyžaduje ověření auditorem. Do sbírky listin se zpráva o vztazích bude ukládat také jen jako součást výroční zprávy; samostatně pouze u společností, které výroční zprávu nevyhotovují. Nově bude také jasné, že zprávu o vztazích, která není součástí výroční zprávy, musí společnost založit do sbírky listin obchodního rejstříku ve lhůtě pro uložení účetní závěrky sestavené za účetní období, za něž se zpráva o vztazích zpracovává.

Konflikt zájmů a zákaz konkurence

Došlo k úpravě pravidel pro vztahy mezi společnostmi a členy jejich volených orgánů, společníků a společností ve skupině, včetně osob jim blízkých. Změny se týkají odpovědnosti těchto subjektů, případů, kdy mezi nimi a společností dochází k uzavírání smluv a poskytování plnění, i zákazu konkurence. Například úprava střetu zájmů se nově vztahuje výslovně i na uzavírání smluv mezi společnostmi a osobou vlivnou a osobou ovládající nebo osobou ovládanou stejnou ovládající osobou (s výjimkou vztahů v koncernu). Nově se úprava střetu zájmů a zákazu konkurence rozšiřuje i na osoby, které se fakticky nachází v postavení člena voleného orgánu (tzv. faktický vedoucí).

Předkupní právo k podílu

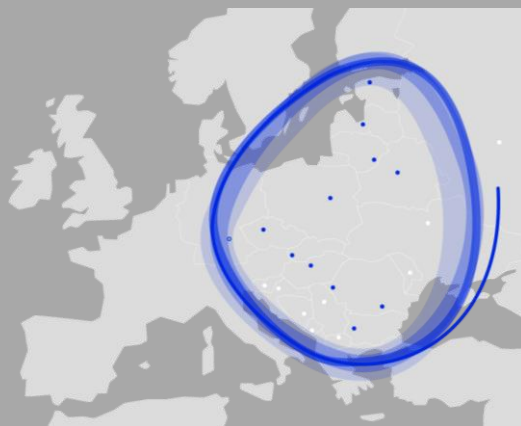
Novela také umožní zřízení předkupního práva k podílu jako právo věcné, naopak možnost zřízení tzv. „negative pledge“ k podílu, který je představován cenným papírem (listinné nebo zaknihované akcie u a.s. nebo kmenový list u s.r.o) bude zřejmě sporná.

Postavení členů volených orgánů společnosti

Novela upravuje některá pravidla uzavírání a schvalování smluv o výkonu funkce a odměňování členů volených orgánů společnosti a osob jim blízkých v rámci pracovního poměru a vyjasňuje pravidla skončení výkonu funkce členů orgánů. Ze zákona mizí výslovný zákaz odstoupit z funkce v nevhodnou dobu a do budoucna se uplatní pouze obecná povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře i při odstoupení.

CO JE NUTNÉ UDĚLAT A DO KDY?

- Od 1. 1. 2021 musí společnosti postupovat v souladu s kogentními ustanoveními novely (tedy takovými, od kterých se nelze odchýlit).
- Každá společnost by měla neprodleně upravit dokumenty, pravidla a postupy tak, aby byly v souladu se zákonem.
- Do 1. 1. 2022 přizpůsobit zakladatelské dokumenty a uložit jejich znění do sbírky listin obchodního rejstříku. **POZOR!** Ta ustanovení zakladatelských dokumentů, která odporují kogentním ustanovením novely, pozbydou účinnosti již od 1. 1. 2021 a společnost bude povinna řídit se zákonnou úpravou.
- Použít v roce 2021 nová pravidla pro výplatu podílu na zisku a jiných vlastních zdrojů, případně jejich záloh, o nichž se bude rozhodovat v roce 2021 (tedy i pro zisk za účetní období roku 2020).
- Pokud má společnost nyní zapsanou právnickou osobu jako člena orgánu společnosti, musí do 1. 4. 2021 zajistit jmenování konkrétního člověka, který bude právnickou osobu v rámci orgánu zastupovat, a to včetně zápisu tohoto člověka do obchodního rejstříku. V opačném případě takové právnické osobě funkce zanikne. Této změně musí věnovat pozornost nejen společnosti, které takového zástupce nemají v obchodním rejstříku zapsaného vůbec, ale i společnosti, které mají zapsáno dva a více zástupců, nebo které mají v obchodním rejstříku pouze obecně zapsáno, že zástupcem je statutární orgán.

O nás

Advokátní kancelář bnt je součástí mezinárodní advokátní kanceláře bnt attorneys in CEE. V Praze působí již od roku 2003 a v současné době tvoří její rostoucí mezinárodní tým více než 40 odborníků, kteří poskytují právní, účetní a daňové poradenství jak zahraničním investorům, tak českým klientům ve všech oblastech obchodního práva.

Czechia | Poland | Lithuania | Latvia | Estonia
Belarus | Slovakia | Hungary | Romania | Bulgaria

Korporátní právo
a M&A

Jan Šafránek
Advokát, Partner

bnt attorneys-at-law s.r.o.
Na příkopě 859/22
110 00 Praha 1

E: jan.safranek@bnt.eu
T: +420 222 929 301